

דדע למ

רעדאקטאר: חיים שאולזאדן

מיסעס ווייטהויז וואס פירט א מלחמה מיט סאטמאר און קהילה צורניצאד. אזוי סטארט פון די קהילה האט אנגעפובן א קלאנע אין קארטאן אונטער א פרייז נאר איסקוק איר שוין האט זיך געבטן ארונט צום סאטמארער רבי'ן געמען א ברכה אויף א ישועה און ווען זי איז געשטאנען געבן דעם רבי'ן האט זי אים געזאגט אז מען האט איר געשיקט פון קארטאן געבן דעם רבי'ן דעם סאטמארער רבי'ן באריכות אויף זיין

סאטמאר קויפט אפ דעם מארגער פון באנק און וועט
אזעקומעטן פון וחמן בראך די הויז בן פריערדיגן רבי'ן
אויב ער וועט נישט קענען צושטעלן 1.5 מיליאן דאלער
ביז עטליכע וואכן, בראך טוט אלעס צופארמיידן פון
סאטמאר קענען באקומען צוריק דעם בילדינג אין
סאטמאר גלייבט מען אז בראך האט נישט דאס געלט

אָנזעסטעגנעם גייט אן קעגן די אנפירער פון "קריז נאך צוליב פאנשן ביי וואסן צענדליגער קאנטלייט פון חילאחטבות ווענען אויך צדוק ווייל מען האט געזעט זייערע נעמען אין מאגאזינען

סמן האם במלך
ומאכל ביום פון
דער איין-לאנס
באר ווייזט און
שווער ווערמט
שטעל וואס

**\$1800 האם נמקא-
טמ אריינצוויין צו
רבי לייביש לייזר
וואס איז געקומען
אויף איין מאג קיין
ניו יארק**

התאחדות המורים

צארן אין סאטמאר אויף די
גדה החרדית וואס איז ארויס
מיט א פסק קמון סאטמאר און
"טארן נישט נוצן דעם זאטמן
פון ד' משה ארי' פריינד און
דעם רשות פון זיינע זכאיה

סאטמאר איז דערציטערט

א פרוי האט זיך אריינגעכאפט צום רבי'ן און אים געגעבן אין האנט א סאמענס פון קארט א קלאגע קעגן אים, ער דארף ענטפערן ביז 21 טעג, "שיקסע ארויס" האבן געשריגן די גבאים און איר פארטריבן

רעכענען וויסטהויז פון וויליאמסבורג וואס פירט א מערהערמייסט פאר סאטמארער
הוילד-צוליב איר ארויסווארפן פון קהילה הופט דעם רבי'ן אין קארט. זי
ט פארשטעלט א פרוי וואס האט זיך אנגעטאן ווי נארא פרומע ברוי און
ע רחמימיתשובה זיך געבעטן מען זאל איר ארויפלאזן צום רבי'ן און דארף
רבה פאר א גרויסע ושווער, דער גבאי האט איר ארויפגעלאזן און זי האט
זיך געגעבן אין האנט א סאמענס דער רבי מוז ענטפערן ביז 21 טעג און זיך
זעלן צום משפט, אויך די סאטמארער קהילה האט באקומען א סאמענס

צוליב די מעשה עס איז נעמט זי
קיינ ספק נישט אן אויב דער
סאטמארער רבי וועט זיך דארפן
שטעלן פארט, און מיטעס
וויסטהויז וועט נישט קענען לעבן
אין וויליאמסבורג אן שמועה פון 24
שעה אין מעט לעצט אבער מיטעס
וויסטהויז האט אן די איר גרייט צו
זי מערדן, זי פיסט שוין מיט מאס-
איר א לאנגע צייט, און וועט זיך
נישט אונטערגעבן ביז זי וועט
שיין מיט זי מאן קארט.

אברשע אין סאטמאר מאכן אן
רעם ענה, און וואגן אן אין קארט
וויסטהויז רבי טענהן
לא בעל ברית רדי און, אן איר
זי האט א סענה וואל די ווסן די
קהלה אן נישט איר איר דעם צו
זי קען בכלל חתם רעם רבי'ן אן צו
עס איר א צו אן רעם ענה, איר
רעם וועט אנגיין די מעשה בשרת
אין קארט, אין סאטמאר וויל מען
גלויבן אן קארט חתם בכלל מאכן די
קלאגע מיט די טענה אן איר טענה
אן נאר צו די קהלה אן נישט צו
רבי'ן אן אזוי זיך ארויסצורייזן
אבער וויסטהויז גלויבט אן רעד רבי
העם קיין מידה נישט האבן אן זיך
מז שטעלן אפגעקען איר אן קארט

מיטעס וויסטהויז אן ד טוט אים רעם
פריי די וואס אנגעטאן א פריי די
ואל איינפירן ווי נאר א פרומע
פריי, וואס האט א נטן מיט
אן וויסטהויז צו שפילן די האט גוט
געשפילט פאר די גבאים, וואס
האבן נישט געוואלט אן די קסט
מיט א סאמענס, מען האט איר
אריינגעלאזן צום רבי'ן אן דארטן
האט זי געגעבן דעם רבי'ן רעם
סאמענס אן האנט.

רעם שטעלט זיך די פראגע
וואס וועט טאן דער סאטמארער
רבי, לכבוד העם עס שיק א לעצט
וואס מיינט זיך, אבער סאטמאר וועט
זיך וואס פארזייען מיט א משפט,
וועט ער וואגן א דענסן פראבלעם
ווייל די נאנצע משה פון מיטעס
וויסטהויז אן צו טרענען דעם רבי'ן
זייעלען אן קארט.
נישט נאר דעם רבי'ן איר די
קהלה וועט די אן קארט, די חיל
פון די גרויסע געלט פרייע איר
דעם וואס מען האט איר אריינגע-
טילט פון די קהלה מיט נישט קיין
ריכטיגע טענה.
די סאטמארער האבן נישט
באשלוסן ביז דערווייל וואס זי
וועלן טאן זי וויסטהויז פאמילע

שיקסע ארויס, די אן פון דארטן
קייט ארויס א לעכעדיגע.
אין יענעם סאמענס וואס זי
האט געגעבן דעם רבי'ן שטייט, זי
ער מוז זיך שטעלן ביז 21 טעג
פארן קארט ענטפערן אויף די
קלאגע וואס עס האט אנגעגעבן
קיין אים מיטעס וויסטהויז פון די-
ליאמסבורג וואס פירט א לאנגע
מערדע מיט די סאטמארער קהלה.
עס רעדט זיך וועגן דעם וואס
מען האט איר אריינגעווארפן פון
די קהלה צוליב דעם וואס זי אן
געגאנגען צו ערכאות קעגן אן
אבער איר א סאטמארער הייד.
מיטעס וויסטהויז האט געטענהט אז
זי אן נישט געגאנגען אן ערכאות,
אן זי וויל איינפירן אן יענער
האט איר געזען אן וואס זי האט
געטאן איר געזען נאר אן ענטפער
איר יענע קלאגע, אבער די קהלה
ויל פון דעם נישט הערן אן מען
האט איר נישט אריינגעלאזן צוריק
אן די קהלה.
מיטעס וויסטהויז האט באשלא-
סן אז זי גייט אין מלחמה מיט
סאטמאר, אן אנגעגעבן א קלאגע
קעגן די קהלה אן קעגן דעם רבי'ן
איר דעם וואס זי אן שוין 40 יאר

נומער 92 ערב חג חסוכות תשנ"ז

"שיקסע ארויס" האבן די גבאים געשריגן אויף יענע פרוי מען האט איר געשמיגן אין פנים און ארויסגעווארפן!

דער רבי האט שנעל אריינגערופן די גבאים ווען ער האט
באקומען דעם סאמענס און זי האבן געטמען שרייען אויף
יענע פרוי, שיקסע ארויס, אנדערע האבן איר געשמיגן אין
פנים אן אזוי שנעל באגלייט צום טויער ארויס. מען האט איר
געטמען נאכלויפן, אבער א קאר האט איר אפגעווארט אן

א פרוי האט זיך אריינגעכאפט צום סאטמאר- ער רבי'ן און אים געברענגט א סאמענס פון קארט דער רבי מוז ענטפערן ביז צוויי וואכן!

עס איז נישט געבליבן מער פון דעם, דער סאטמארער רבי
האט יעצט א ערנסטן פראבלעם, די פרוי מיטעס וויסטהויז האט
אנגעגעבן א קלאגע אין קארט אן פארערט דער רבי וואל
ענטפערן איר אירע טענה וואס זי האט קעגן די קהלה א
פריי וואס איר געווען פארשטעלט איר אריין צום רבי'ן בעטן א
ברכה אן א ישווער, אן שטייענדיג ביים רבי'ן האט זי אים
שטעלן צום משפט, אויך די סאטמארער קהילה האט באקומען א סאמענס

סאטמאר עוקפת את נחמן בראך ומכה בו בכיסו

האדמו"ר סאטמאר נתבע להתייצב בבית המשפט

הסאטמארים גילו כי נחמן בראך חייב 1.5 מיליון דולר לבנק על המבנה של האדמו"ר הקודם מסאטמאר ולכן הם מיהרו וקנו מן הבנק את המורגדין וכך שוב הפכו להיות הבעלים על הבנין
 ★★ בראך כינס בדחיפות את אנשיו והם משחדלים לגייס את הכסף ★★ בראך מאמין שסאטמאר בסובו של דבר תיאלץ לשלם את הכסף הזה מפני שהם ישבו בבנין כל השנים למרות שהמבנה היה שיין לו ★★ בינתים הצליחה הגב' ווייסהויז והגישה תביעה אישית נגד האדמו"ר ★★ אשה שהתחזתה לחדנית נכנסה לאדמו"ר בצום גדליה ומסרה לו הזמנה מבית המשפט להתייצב לדין ★★ הסאטמארים גירשוהו בצעקוהו של "שיקסע אדוים" ★★ המאבק בין סאטמאר למתנגדיה אינו נרגע לרגע

אבל בסאטמאר לא מהכונים לרגע לשלם, ואם ייאלץ הם יאבקו בבתי המשפט שנים אם הם יפסידו הם יעזרו שוב ויגייסו בכדי לייצור וכן יבדדו שבתיים ילד וגדול וכו' של בראך, והחשדן הוא שפונה הם מקים כי להוציא את המבנה מידיו של בראך. הסטעי נדע, כי ראש סאטמאר, המנהיג הרב אליעזר קסטנבאום ישב וחפשו דרך איך בכל זאת מציאות את המבנה מידיו בראך ומצאו, כי הבנק כשל התב של 1.5 דולר בנק למסור את המורגדין. לכן הוא שלח את אחד מאנשיו שיגבה את המורגדין, וקח הוא נקמה לשלם ולשלוט על המבנה בדרך עקיפה, וכן כדי חוקה כי בראך לא יישיך לשלם, ומכאן יוכלו לזרוק אותו מן הבנין, וסאטמאר תשוב לבנין תוך כדי נצחון גדול על ריביה.

נחמן בראך כשל מה שעשו אנשי סאטמאר מידו וכינס ישיבה של אנשיו וספר להם על המתרחש. הוא חילס כי גייס במהירות את הכספים וישלם את כל החוב, ואילו כאשר להביעה נה שיקרה כעתיד יקרה. בכך הוא רוצה לטפס את זמית סאטמאר משוכנעים כי הנקום, אבל בסאטמאר משוכנעים כי הוא לא יצליח להשיג סכום כזה, ולכן במקום או במאור המבנה יצא מידו ויעבור ליד סאטמאר.

כך חזרו למערכה על המבנה, וכבר שני לנני כזה זמן הסאטמאר רים היו באבל ואנשי בראך בשמחה מתנפץ עתה הגלגל.

הנושא הזה ידול לשב קרובו לבתי המשפט, אם כי במקורות זרוע רבו נודע לנו, כי בראך עושה כל מאמץ להציל את המבנה ויגייס את הכסף.

בבית המשפט נגד המורגדין, הקהילה הסאטמארית טענה כי המבנה הועבר ליד הרבנית שלא ברשות הקהילה. אבל הם הפסידו בבית המשפט לאחר כמה דיונים, ולפי מספר דיונים נמנו נחמן בראך את נצחונם.

אבל, כאן קרה משור אחד למד- אך, התברר, כי נחמן שהוא הפסיד משלבים הראשונים של המשפט, עירך דיון המייצג אותו הציע שלא יישיך לשלם את המורגדין. המשפט היה שאם הוא יישיך לשלם הפסיד גם בהמשך, הוא יפסיד הרבה מאוד, וזה לא קבל סאטמאר תורה פרוכה, ואילו מתבונן הוא עלול לקבל רק חלק. כך עברו כמה שנים והצטבר חוב של 1.5 מיליון דולר שלא שלם.

הבנק תובע את הכסף, ואילו בראך טוען, כי את הכסף הוא חייב סאטמאר לשלם, והסיבה לכך, מפני שהם אחר בבנין בכל אותה תקופה ולא שלמו שכר דירה. בראך בכדי להצדיק את טענתו הגיש תביעה נגד סאטמאר כי הוא תובע כי הם ישלמו לו עבור כל התקופה שבה היו בבנין. סאטמאר לשונה זאת טוענת בבית המשפט, כי הם ישימו בנקום על הן הוצאת בית המשפט ולכן אינם חייבים לשלם. אבל בראך טוען, כי אנשים בית המשפט נתן להם את האפשרות לשבת שם, אבל אין זה אומר שישלם כך יישיב ללא תשלום. בענין זה כמובן שהתגלה משפט, שבו בראך נקמה כי סאטמאר תיאלץ לישלם לו לפחות את הסכום של המורגדין במשפטים אחרים שהיו בנקודים וזמנים, לומר בראך כי בתי המשפט קבעו במציאות את כמות החוב, וכבר כשר דירה, ממילא הוא נקמה כי דא וקבל את הכסף וישלם לבנק.

שלא קלט בני נחמה, נוסא אחר שנים לסאטמארים שנתה, כי פישת המורגדין (משכנתא) על נחמן בראך על המבנה שעלה רב עם סאטמאר. התברר כי הוא חייב לבנק 1.5 מיליון דולר ומתקשה לשלם את הכסף, הרב אליעזר קסטנבאום מאיש סאטמאר כי שיתקד וזה כלל הנדאר ראש הקהל של סאטמאר, שיר את אחר מאשר לקבל מן הבנק את המורגדין וכן הם מקום כי במקרים או במאור הם יצליחו להוציא את בראך מן הבנין ולהחזירו ליד סאטמאר.

הסיפור דול לפני מספר שנים כאשר הרבנית האלמנה מכרה את המבנה לנחמן בראך שהוא נשוי של האדמו"ר סאטמאר. האדמו"ר לחם

לאדמו"ר ואילו הוא לא רותם שקבל כך שבית המשפט כדען עורך הדין המייצג את סאטמאר, כי האדמו"ר מעולם לא קיבל הזמנה להתייצב לדין ממילא אע"פ בא על פי החוק חייבים לפטור את המבנה מידו, ויחייב להיות ערוך על כך, והוא לא יכלה לעשות הגב' ווייסהויז עד לתחילת השכנוע שבער.

בהיענות עם עורך דין, הליבו אשה בחזות חדרות, אחר לה מה לומר לבנא, כי היא וקוקה לישועה גדולה, וכי היא חייבת להבנס לבנק כרזה, היא ראה לדחוף לבנא כמה מצעלים, ודא ארגו לה שותכל להבנס.

היא נכנסה לאדמו"ר והתייצבה בפניה, אך כאן לא שיקרה היה, אלא הוציאה בתוקף מעטפה, ומסרה אותו לאדמו"ר ואברהם לו, כי הוא עורכת דין, ונשלחה על ידי בית המשפט למסור לו בידו, את כתב התביעה שהוגשה נגדו, וכי עליו להשיב לבית המשפט תוך 21 יום. מדובר בתביעה של גב' ווייסהויז נגד האדמו"ר והקהילה שאינם מחזיקים אותה לקהילה.

האדמו"ר חזרה לבנאים להבנס ובחזרו פרצה מהומה. הנכאים החלו לצעק על האשה "שיקסע" אך היא התה תורה היא המבנה להתנהלות. הם קיללו ועזפו אותה הרב צעק לעצרת, והיא יצאה מן המקום אחר "כבוד גדול" היא נבלטה למפנות שהתנהלה לה, והסתלקה מן המקום.

המנה הוא יצר לאדמו"ר סאטמאר, אך בעיה, הוא ייאלץ עתה לשלם שדר דין שישים על הטענות, ותחן כי בעד לא תהיה לו כדירה אלא לזה- ייצב כמני בית המשפט, אם היה צריך בכך, בסאטמאר וועמים על הנכאים

היא נראתה כזו אשה ויליאמס- רוצה שכתה והתנה לבנא שיתן לו להבנס מיד לרוב היא וקוקה לישועה גדולה, ודוקא בעשרת ימי תשובה היא נזהה לבנא כמה דולרים טובים עשה לה "פוטקטור" הוא איפשר לה להבנס לאדמו"ר לקבל כרזה בכדי שתוריש לקראת יום המפדום, אבל כאשר היא ניצבה מול האדמו"ר, היא ויסרה את הכסדה, ואברהם, אי עורכת דין, ותהא אני מוסרת לך כתב תביעה נגד בית המשפט, ועליו להשיב תוך 21 יום.

אותם יסלים לתאר לעצמם נה סקרה שם, בעקבות הדברים, הצעקות "שיקסע אדוים" היו כבר עדינות לישות הקהילה שהתנה בה.

הסיפור דול לפני שנים בעקבות אבאן שיש לבני ווייסהויז מורלסטון- יצא עם קהילת סאטמאר, לפני כמה שנים הציג אותה מן הקהילה מפני שהיא הלכה לערכאות, על פי התק- נה של סאטמאר, חבר ההילד לעיר- את מאכר את חברותו בקהילה, אבל, היא יצאה מבית הקהילה וטענה כי היא יצאה לא חלפה לערכאות, נחזרתי תביעה שהגיש נגדה אדם אחר, והיא יצאה מבית הקהילה, נגדית, אבל הקהילה שכלל הנראה העדיפה את זאת השנה לא קיבלה את טענותיה, היא חזרה אותה לקהילה.

רגבי ווייסהויז נמנה לבית המשפט ותבעה סאטמאר מליוני דול- רים, טענה כי לאחר 40 שנות הברית חזרה לא היה להם כל מסיבת את- יאמי, וכי הם פגעו בה, והיא חתעת גרם פיצויים, בין הנתבעים היה גם האדמו"ר סאטמאר, אך, זה כמה שנים שיש להם בעיה, שילוחים הומנות